У середині березня у Польщі завершив свою роботу книжковий ярмарок “Освіта XXI”, в якому взяли участь усі найважливіші гравці на ринку навчальної книги країни.
“Освіта XXI” є чи не найбільшим ярмарком не лише у Польщі, але й у тій частині Европи, де проводяться книжкові ярмарки саме навчальної книги. За даними організаторів, ярмарок відвідали понад 30 000 гостей з цілої Польщі, акредитованими були численні журналісти чи не з усіх засобів масової інформації.

Оскільки головною дійовою особою на таких ярмарках є все ж таки книжка, а вже потім відвідувачі, то не зайвим буде наголосити, що на цьому ярмарку, поряд з такою великою кількістю гостей та учасників, рекордним було також число назв – майже 12 тисяч, з яких близько 1000 були новинками ринку. Видавці зарепрезентували повний спектр підручників для шкіл різних типів і для усіх рівнів освіти. Слід зазначити, що чи не найбільше (понад 1 400 назв, кілька десятків видавництв) було представлено підручники та довідкові видання для студентів вищих навчальних закладів.

Ярмарок – це в першу чергу спілкування фахівців. У цьому сенсі “Освіта XXI” стала прекрасною нагодою, адже за час ярмарку відбулося понад 120 товариських зустрічей. Це були і презентації нових книжок, переважно для ліцеїв (принагідно варто зазначити, що у Польщі на сьогодні відчувається істотний брак підручників для спеціальних професійних шкіл), методичні консультації та тренінги для вчителів, що мали за мету допомогти викладачам у виборі найоптимальнішої навчально-методичної літератури.

Загальна кількість учасників ярмарку визначалася цифрою понад 190, кількість місць – понад 180. З точки зору виставкового дизайну вони були різні. Скажімо, істотно вирізнялися стенди шкільних та педагогічних видавництв (Wydawnictw Szkolnych і Pedagogicznych), Нової Ери (Nowej Ery), видавництва МАК Едукація (MAC Edukacja), видавництва Дідаско (Didasko), а також Гданського освітнього видавництва (Gdanskiego Wydawnictwa Oswiatowego).

Традиційно на ярмарку величезне зацікавлення, окрім підручників, викликали науково-популярні видання, порадники з усіх можливих питань (особливо, що стосуються здоров'я чи людської поведінки, психології), словники, лексикони, енциклопедії, художня література, методична і навчальна література для тих, хто вивчає іноземні мови, карти і атласи, дидактичні ігри та розваги.

Істотною виявилася і пропозиція мультимедійних

видань. Тішили око розмаїттям книжечки для дітей віком 2-5 років. У холі Палацу культури, що на час ярмарку став великим виставковим центром, працювали прилавки двох варшавських книгарень, що продавали книги не лише учасників ярмарку. Під час ярмаркових зустрічей і засідань спеціалісти говорили про різні аспекти функціонування шкільної книги. Поміж іншими пройшла зустріч секції освітніх видавництв з міністром народної освіти і спорту Польщі. Актуальні, проблемні і складні питання книжкового ринку стали предметом обговорення великого і дуже компетентного кола видавців, книгопродавців і розповсюджувачів на їхній зустрічі зі знавцем та аналітиком книжкового ринку, журналістом однієї з найбільших польських газет “Rzeczpospolita” Лукашем Голєбівським. Чи не вперше відбулася і конференція бібліотекарів на тему “Літературна культура дітей та молоді у XXI столітті”. Надзвичайно цікавими були стенди “Освіта майбутнього” та “Маловідома класика”.

Серед гостей ярмарку були відомі науковці, письменники, митці слова і пензля. Звертаючись до організаторів та учасників, президент Польщі Алєксандр Квасьнєвський, під патронатом якого і проходив книжковий форум, підкреслив виняткове значення такого заходу. Він зазначив, що під час проведення ярмарку акцентувалися на загал проблеми інтеграції Польщі до країн Европейського Союзу. Особливої уваги у цьому сенсі заслуговує робота Товариства допомоги школі, що регулярно провадить презентації шкільних европейських клубів, чи, скажімо, зустрічі з відомим кінорежисером Кшиштофом Зануссі, де йшлося про проблеми об'єднаної Европи, чи виставки дитячих робіт "Моя незвичайна подорож Европою".

Слід нагадати, що Польща готується стати почесним гостем 40-го Міжнародного ярмарку дитячої книги у Болонії. Уже на “Освіті ХХІ” можна було стати глядачем виставки робіт польських митців, об’єднаних тематикою Болонії. Довкола цієї майбутньої події точилися також розмови на засіданні з приводу так званого Канону книжок для дітей та молоді, ця ж тема була головною у конкурсі робіт на краще лоґо підручника.

Ярмарок супроводжували також і міжнародні акції, такі, як наприклад, презентація найкращих німецьких видань 2002 року. Надзвичайно

активними під час ярмарку виявилися молодіжні мистецькі колективи, що запропонували відвідувачам інсценізацію “Підручник моєї мрії”, провели конкурси “Видаємо власну книжку”, “Моя улюблена книжка”.

Загалом польський книжковий ярмарок “Освіта XXI” ще раз засвідчив той факт, що у нашого найближчого західного сусіда і з освітою, і з книгами все гаразд. А що у нас? Залишимо це питання якщо не риторичним, то як мінімум, відкритим для дискусії у наступних

публікаціях “Книжкового огляду”.

Марта Філь, "Книжковий огляд"